

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YHTEISTOIMINTA-ALUE

Pelkosenniemen, Savukosken ja Sallan kunnat sekä Kemijärven kaupunki ovat muodostaneet ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen 1.1.2013 alkaen. Yhteistoiminnan lähtökohdina ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella.

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto on Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveys-työn kuntayhtymän alainen tulosalue, jonka jäsenkuntia ovat Pelkosenniemi ja Savukoski sekä osajäsenkuntia Salla ja Kemijärvi. Sopijaosapuolten jäsen- ja osajäsenkunnat muodostavat yhteiseksi toimielimekseen ympäristöterveyslautakunnan, jonka tehtävänä on toimia ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisena viranomaisena yhteistoiminta-alueella.

Hallinto

Ympäristöterveyslautakunta

Ympäristöterveyslautakunta ohjaa ja valvoo ympäristöterveydenhuollon toimintaa, toiminnan laatua ja sisältöä sekä taloutta ja koordinoi jäsenkuntien ympäristöterveydenhuollon kehittämistyötä.

Osajäsenyys sopimuksen 3 §:n mukaan ympäristöterveyslautakunnan asettaa Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveys-työn kuntayhtymän hallitus toimikaudekseen. Lautakunnassa on neljä jäsentä. Jokainen kuntayhtymän jäsenkunta ja osajäsenkunta nimeää lautakuntaan yhden jäsenen ja yhden varajäsenen. Ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa kullakin jäsenellä on yksi ääni.

Puheenjohtajuuskausi kestää kaksi vuotta ja puheenjohtajuus kiertää aakkosjärjestyksessä kuntien nimien mukaan. Ympäristöterveyslautakunnan puheenjohtajana toimi edellisen vaalikauden loppuun saakka Savukosken edustaja Jouni Halonen. Varapuheenjohtajana toimi seuraavaksi puheenjohtajuusvuorossa oleva Kemijärven edustaja Aulikki Imporanta. Muita jäseniä lautakunnassa olivat Pekka Nyman Pelkosenniemeltä ja Sinikka Kangas Sallasta. Uudella vaalikaudella puheenjohtajuus meni Kemijärven Sami Niemistölle, varapuheenjohtajuus Pelkosenniemen Pekka Nymanille, ja muina jäseninä lautakunnassa toimivat Savukosken Marja-Liisa Kelloniemi ja Sallan Niina Mattila. Ympäristöterveyslautakunta kokoontui vuonna 2021 yhdeksän kertaa ja pöytäkirjaan kirjoitettiin 112 pykälää.

Terveysvalvonta

Yleisen terveystarkastuksen toiminta-ajatuksena on edistää ja ylläpitää elinympäristön terveellisyttä ja ehkäistä ja vähentää elinympäristöstä aiheutuvia terveyden vaaroja. Ympäristöterveydenhuolto vastaa terveydensuojelu-, elintarvike-, tupakka- ja eläinlääkintähuoltolain edellyttämistä valvonta-, neuvonta- ja tarkastustehtävistä neljän kunnan yhteistoiminta-alueella.

Yhteistoiminta-alueella on työskennellyt yhteensä 3 kokoaikaista terveystarkastajaa, yksi Sallan toimipisteessä ja kaksi Kemijärven toimipisteessä. Kemijärven terveystarkastajista toinen toimii johtavana terveystarkastajana, ja vastaa valvonnan koordinoinnista alueella.

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Tot-%	Muutos % 20-21
Voimavarat					
Henkilöstö					
Toimistosihteerit	1	1	0,5		
Terveystarkastaja	3	3	3		
Ympäristöterveysjohtaja	0,5	0,5	0,5		
Määrätavoitteet					
Elintarvikelain mukaiset					
kohteet	315	315	305	96,8	-3,2
käynnit	75	105	103	98,1	37,3
Terveydensuojelulain mukaiset					
kohteet	145	145	143	98,6	-1,4
käynnit	63	59	59	100,0	-6,3
Tupakka- ja lääkelain mukaiset					
kohteet	54	48	43	89,6	-20,4
käynnit	21+8	12+4	15+5	150,0	0,0
Näytteet					
talousvedet	95	81	90	111,1	-5,3
muut	66	75	68	90,7	3,0
pintapuhtausnäytteet	41	51	46	90,2	12,2

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuolto huolehtii eläinlääkintähuoltolain mukaisesti sekä hyöty- että lemmikkieläinten terveyden- ja sairauksien hoidosta. Lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon valvonta sekä eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaiset valvontatehtävät.

Virka-ajan ulkopuolinen eläinlääkäripäivystys on hoidettu alueen omien eläinlääkärien kesken.

Yhteistoiminta-alueella on normaalitilanteessa viisi eläinlääkärinä, 1,5 pieneläinhoitajaa ja yksi osa-aikainen valvontaeläinlääkäri. Savukosken toimipisteessä on työskennellyt yksi eläinlääkäri ja osa-aikainen pieneläinhoitaja. Kemijärven toimipisteessä on työskennellyt kaksi eläinlääkärinä ja pieneläinhoitajaa. Sallan vastaanotolla on työskennellyt lakisääteisen virkavapaan vuoksi 1-2 eläinlääkärinä, jotka hoitavat myös eläinlääkäreille kuuluvia elintarvike- ja alkutuotannon valvontatehtäviä sekä valvontaeläinlääkäri. Eläinlääkärit sijaistavat toisiaan joustavasti.

Käytetty röntgenlaite hankittiin keväällä 2019 ja laite sijoitettiin Savukosken vastaanotolle. Hankinta on parantanut palveluita koko alueella. Akuuttien tapausten, kroonisten vaivojen ja virallisten terveys- ja jalostustutkimusten diagnostiikka on nopeutunut ja asiakkaat ovat välttyneet pitkiltä ajomatkoilta. Lähimmät röntgenlaitteet ovat olleet Rovaniemellä ja Sodankylässä.

TUNNUSLUVUT	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Tot-%	Muutos % 20-21
Voimavarat					
Henkilöstö					
Eläinlääkäri	5,6	5,6	5,3		
Pieneläinhoitaja	1	1	1,5		
Määrätavoitteet					
Pieneläimet	3 780	4 000	3817	95,4	1,0
Pieneläimet, virka-aika	3 574		3618		1,2
Pieneläimet, päivystys	206		199		-3,4
Hyötyeläinmatkat	503	450	438	97,3	-12,9
Hyötyeläinmatkat virka-aika	410		340		-17,1
Hyötyeläinmatkat päivystys	93		98		5,4
Porot, loislääkintä	16 736	27 000	16 608	61,5	-0,8
Maitonäytetutkimukset	127	100	122	122,0	-3,9
Viranomaistoimitukset	107	150	60	40,0	-43,9
Terveydenhuoltokäynnit	21	18	26	144,4	23,8
Röntgentutkimukset	93	100	93	93	0,0

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON YHTEISTOMINTA-ALUE KÄYTTÖTALOUS	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Toteut. Aste %	Ylitys/ Alitus e
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Täydet valtiolta saadut korvaukset	69 843,92	76 500,00	30 797,49	40,3	45 702,51
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	6 287,20	10 000,00	7 821,12	78,2	2 178,88
Muut suoritteiden myyntituotot	39 326,54	34 000,00	37 657,39	110,8	-3 657,39
Myyntituotot	115 457,66	120 500,00	76 276,00	63,3	44 224,00
Tuet ja avustukset	3 330,72		1 422,77		-1 422,77
Muut toimintatuotot			95,00		-95,00
Muut toimintatuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT	118 807,23	120 500,00	77 793,77	64,6	42 706,23
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-500 564,49	-525 900,00	-527 214,47	100,2	1 314,47
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-10 682,37		117,17		-117,17
Henkilöstökorvaukset, henk.korjaukset	2 287,66		33 399,64		-33 399,64
Palkat ja palkkiot	-508 959,20	-525 900,00	-493 697,66	93,9	-32 202,34
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-131 290,66	-122 000,00	-128 263,14	105,1	6 263,14
Muut henkilösivukulut	5 175,22	-21 700,00	-20 168,38	92,9	-1 531,62
Henkilösivukulut	-126 115,44	-143 700,00	-148 431,52	103,3	4 731,52
Henkilöstökulut	-635 074,64	-669 600,00	-642 129,18	95,9	-27 470,82
Palvelujen ostot					
Muiden palvelujen ostot	-45 241,37	-58 500,00	-47 663,69	81,5	-10 836,31
Palvelujen ostot	-45 241,37	-58 500,00	-47 663,69	81,5	-10 836,31
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 318,90	-10 500,00	-8 180,76	77,9	-2 319,24
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-22 069,45	-30 000,00	-28 074,05	93,6	-1 925,95
Avustukset	-22 069,45	-30 000,00	-28 074,05	93,6	-1 925,95
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-56 112,16	-57 900,00	-57 987,77	100,2	87,77
Muut toimintakulut	-6 210,38	-8 300,00	-700,58	8,4	-7 599,42
Muut toimintakulut	-62 322,54	-66 200,00	-58 688,35	88,7	-7 511,65
TOIMINTAKULUT	-773 026,90	-834 800,00	-784 736,03	94,0	-50 063,97
TOIMINTAKATE	-654 219,67	-714 300,00	-706 942,26	99,0	-7 357,74
LASKENNALLISET ERÄT					
Vyörytykset	-37 731,13	-40 100,00	-25 227,15	62,9	-14 872,85
TILIKAUDEN TULOS	-691 950,80	-754 400,00	-732 169,41	97,1	-22 230,59

Tulos ja toiminnan rahoittaminen

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset jaetaan jäsenkuntien maksettavaksi niiden asukaslukujen suhteessa hallinnon ja terveystalouden osalta.

Eläinlääkintähuollon kustannuksista 75 % laskutetaan asukasluvun mukaan ja 25 % käytön mukaan; kunnan maitotilat 12,5 % ja eloporoluku 12,5 %. Maksuosuuksien määrittelyssä käytetään edeltävän vuoden 31.12. ajankohdan tietoja.

Talousarvioon perustuvat maksuosuudet laskutetaan kunnilta neljässä osassa.

Kuntien osuudet

Toiminto	Pelkosenniemi	Savukoski	Kemijärvi	Salla	Yhteensä
Ympäristöterveyslautakunta	Kustannukset vyörytetty kustannuspaikoille/palveluluokille				2 839,12
Toimisto	Kustannukset vyörytetty kustannuspaikoille/palveluluokille				43 172,10
Terveysvalvonta	18 285,64	19 817,63	141 237,43	66 916,41	246 257,11
Eläinlääkintähuolto	34 515,01	61 189,54	254 911,99	135 295,76	485 912,30
Toteutunut yhteensä	52 800,65	81 007,17	396 149,42	202 212,17	732 169,41
Talousarvio 2021	53 650,00	78 900,00	402 150,00	210 300,00	745 000,00
Ylitys (+) / Alitus (-)	-849,35	2 107,17	-6 000,58	-8 087,83	-12 830,59
Toteutumisaste %	98,4	102,7	98,5	96,2	98,3
Tilinpäätös 2020	49 896,18	72 638,83	374 408,87	195 006,92	691 950,80
Muutos % 2020 - 2021	5,8	11,5	5,8	3,7	5,8

Ympäristöterveydenhuollon kustannukset, e/asukas

Ympäristöterveydenhuolto Toimintavuosi	Pelkosenniemi	Savukoski	Kemijärvi	Salla	Alue keskim.
2019	52,14	71,19	50,53	56,70	53,96
2020	53,14	72,28	51,47	57,35	54,84
2021	56,71	80,28	55,09	59,35	58,40

Tunnusluvut		31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Pelkosenniemi	Asukasluku	958	954	939	931
	Maitotilat	3	1	1	1
	Eloporoluku	2 118	2 043	2 066	2 140
Savukoski	Asukasluku	1 012	1 015	1 005	1 009
	Maitotilat	3	3	3	3
	Eloporoluku	11 286	10 343	10 376	10 876
Kemijärvi	Asukasluku	7 534	7 370	7 274	7 191
	Maitotilat	11	11	11	11
	Eloporoluku	6 068	5 887	6 074	6 605
Salla	Asukasluku	3 575	3 491	3 400	3 407
	Maitotilat	14	10	10	6
	Eloporoluku	9 444	9 027	8 273	8 872
Yhteensä	Asukasluku	13 079	12 830	12 618	12 538
	Maitotilat	31	25	25	21
	Eloporoluku	28 916	27 300	26 789	28 493